
„CERBUL DE AUR” - MANIFESTARE CULTURALĂ BRAȘOVEANĂ ÎN PERIOADA 1968 - 1971

Laura AVRAM*

”The Golden Stag” - cultural manifestation from Brasov during 1968 - 1971

Abstract

Brasov The International "Golden Stag" Festival was organized by the Romanian Television and was held for the first time in Brasov in 1968, with the aim of developing light music, promoting young talents in Romania and abroad. The first four editions of the festival took place on the stage of the Dramatic Theater in Brasov, and the people of Brasov have complied with all requirements of hosting such an event, which was a pride for the city at the foothills of Tâmpa. The last edition of the festival was held in 1971, the event being banned by the communist authorities. The heritage of the Brașov County History Museum contains black and white photographs representing the participants at the festival, a series of programmes and special editions "The Golden Stag Festival", published by the Romanian Television between 1968-1971.

Cuvinte cheie: *festival internațional, Cerbul de aur, Brașov.*

Keywords: *international festival, Golden Stag.*

Muzica ușoară românească datează încă din prima jumătate a secolului al XIX-lea și s-a dezvoltat în paralel cu noile tipuri de spectacole care apăreau: concerte de muzică cultă, opere, operete, concerte de estradă etc. Spre sfârșitul secolului al XIX-lea genul muzical a devenit autonom, delimitându-și proprii compozitori, interpreți, ascultători. În perioada interbelică, muzica ușoară românească a fost influențată de muzica din Vest (America de Nord și Sud) care a importat tangourile sud - americane și jazzul. S-au remarcat compozitori precum: Ion Vasilescu și Ionel Fernic, ale căror tangouri au fost interpretate de cântăreții Cristian Vasile, Jean Moscopol, Gheorghe Ionescu Gion sau Marin Teodorescu Zavaidoc.

După cel de-al Doilea Război Mondial, impunerea ideologiei comuniste a afectat viața culturală, transformând creațiile artistice în mijloace de propagandă. „Viața muzicală românească, alături de ceilalți oameni de cultură, a cunoscut forțele societății românești, ideile Partidului Comunist Român. Influența regimului comunist asupra culturii era resimțită prin intermediul ziarelor, revistelor, în cadrul cărora erau

---

* Muzeograf, Muzeul Județean de Istorie Brașov.

promovate idei militante cu privire la cultură și artă.”¹. În perioada stalinistă, muzica din România era limitată la spectacole de artă populară, muzică de operă și concerte educative pentru muncitorii din fabrici și uzine. Cele mai cunoscute erau ansamblurile folclorice românești care participau la turnee și concursuri internaționale. În anii '50 muzica occidentală era considerată decadentă de către regimul comunist, precum genurile muzicale: twist, rock'n roll care se difuzau peste hotare.

Odată cu venirea la putere a lui Nicolae Ceaușescu în anul 1965, s-a anunțat o distanțare de modelul sovietic și o creștere rapidă a relațiilor cu statele democratice. După stalinismul rigid impus între 1950 - 1963, anii 1964 - 1971 reprezintă o perioadă de liberalizare și deschidere culturală în care sunt redescoperite noi valori naționale, în care se reiau contactele intelectuale cu lumea occidentală. Viața culturală a României obține o relativă autonomie față de directivele politice, iar cenzura ideologică devine mai permisivă. În ceea ce privește muzica ușoară românească, capătă o mare amploare după anii 1960.

Cele mai renumite festivaluri și concursuri de muzică ușoară care au fost organizate cu scopul de a stimula creația originală și interpretarea de înaltă calitate, au fost: San Remo, Cantagiro, Napoli, Nancy, Bratislava, Sopot, Soci, Split, Luxemburg, Mamaia, Brașov. În anul 1968 a fost organizat cel mai important festival de muzică ușoară românească, Festivalul Internațional „Cerbul de aur” de la Brașov.

În martie 1968, ziarul brașovean „Drum nou” anunța „*că între 5 și 10 martie, Brașovul va fi gazda unei prestigioase manifestări artistice: Festivalul internațional de muzică ușoară Brașov - România, dotat cu marele premiu „Cerbul de aur”*”². Creat pentru a concura cu manifestările similare din țările capitaliste, marele eveniment de la Brașov a devenit una dintre cele mai reprezentative manifestări artistice din Europa, reușind să atragă un număr mare de interpreți de muzică ușoară, de specialiști, compozitori, critici de muzică. Organizatorii au ales ca gazdă a celebrei manifestări artistice, Brașovul, un oraș încărcat de istorie. Având ca model două mari festivaluri care se pregăteau în anii '60: „Orfeul de aur” în Bulgaria și „Lira de Aur” în Cehoslovacia, dar și renumitul Festival de la San Remo din Italia, conducerea de partid a municipiului a aprobat organizarea festivalului la Brașov.

¹ Petre Brâncuși, *Istoria muzicii românești*, Editura muzicală a Uniunii Compozitorilor din RSR, București, 1969, p. 156.

² N. Stoe, *Valențele majore ale unui eveniment de muzică ușoară contemporană*, în „Drum nou”, nr. 7187, din 13 februarie 1968, Brașov, f. ed., p. 2.

În fotografie, sunt reprezentați pe scena Teatrului Dramatic din Brașov, o parte din interpreții primei ediții din 1968, alături de ei, actrița Stela Popescu în calitate de prezentatoare.

În perioada 5 - 10 martie 1968 Radioteleviziunea Română a organizat Festivalul internațional de muzică ușoară Brașov - România. Așa s-a numit la prima ediție. În anul următor, festivalul a primit numele de „Cerbul de aur”, fiindcă restaurantul „Cerbul Carpatin” deschis în noiembrie 1963 avea mare popularitate printre turiști, dar și pentru că era o denumire mult mai inspirată decât „Cocoșul de munte”, o altă propunere la care se gândiseră organizatorii.

Concursul s-a desfășurat în sala Teatrului Dramatic. La clubul festivalului, amenajat la barul hotelului Carpați, azi Aro Palace, au avut loc galele de muzică date de participanții din afara concursului. Directorii festivalului au fost Tudor Vornicu și Ilie Mănescu, regizorul artistic, Valeriu Lazarov. În 1968, președintele Comitetului de Radio și Televiziune era Octavian Paler. Pe durata festivalului, organizatorii au oferit oaspeților străini un program special. La Biserica Neagră s-a organizat un concert de orgă, concert de muzică preclasică la Biserica Sfântul Nicolae din Șchei. Au fost organizate excursii la Bran, Poiana Brașov.

Margareta Pâslaru, Dan Spătaru și Anca Agemolu au concurat din partea României la Festivalul Internațional „Cerbul de Aur” din 1968. Margareta Pâslaru a primit mențiune. Principalele vedete ale acestei ediții au fost: Gilbert Becaud (Franța), Rita Pavone (Italia), pe atunci „copilul teribil al muzicii ușoare italiene”, Bobby Solo, Anda Călugăreanu și „mereu tânărul” Gică Petrescu. Cu ocazia inaugurării festivalului, Radioteleviziunea Română a publicat o serie de programe care anunțau numele unor interpreți celebri, concursuri de interpretare, recitaluri și concertul laureaților. Exemplare ale acestor publicații au îmbogățit de curând colecțiile Muzeului Județean de Istorie Brașov, care deține astfel primul program al Festivalului Internațional „Cerbul de aur”, Brașov 5 - 10 martie 1968, publicat de Radioteleviziunea Română, în paginile căruia sunt publicate interviuri cu vedetele, biografii ale acestora, cărți de vizită pentru mai multe întâlniri muzicale etc., o serie de ediții speciale „Cerbul de Aur” Brașov 1968 - 1971, 6 programe din perioada 5 - 10 martie 1968 și programul „Cerbul de aur” Brașov din 2 - 7 martie 1971.

Prima ediție a festivalului s-a încheiat pe 10 martie 1968, iar câștigătorul marelui premiu „Cerbul de aur” a fost belgianul Jacques Hustin. La sfârșitul evenimentului a avut loc o cină festivă la restaurantul Carpați (astăzi Aro Palace). Brașovul, gazdă a manifestării artistice, a devenit pentru un timp „capitala muzicii ușoare internaționale”, succesul acestui eveniment cultural fiind reflectat în presa locală: *„Festivalul s-a încheiat, dar Brașovul s-a înscris pe harta europeană a muzicii ușoare”*³.

Cea de-a doua ediție a festivalului a avut loc în anul următor, în perioada 5 - 9 martie, tot în incinta Teatrului Dramatic și a debutat cu un cocktail în onoarea participanților, oferit de primarul municipiului Brașov, Constantin Cârțână, în Sala Coloanelor a Casei Armatei din Brașov (azi Cercul Militar). Artiștii invitați la această ediție au fost: Cliff Richard, Juliette Greco, precum și cântăreața română Margareta

³ Prima ediție a festivalului internațional de muzică ușoară Brașov - România, în „Drum nou” nr. 7212 din 10 martie 1968, Brașov, f. ed. p. 2.

Pîslaru. 28 de artiști din 22 de țări au concurat în anul 1969 pentru trofeul „Cerbul de aur”, iar România a avut trei reprezentante: Anda Călugăreanu, Luminița Dobrescu, Mihaela Mihai. În acest an a participat în concurs din partea Spaniei și tânărul Julio Iglesias, mai puțin cunoscut atunci.

În patrimoniul Muzeului Județean de Istorie Brașov se află fotografii alb-negru reprezentând participanții în cadrul Festivalului „Cerbul de aur”, edițiile 1968 și 1969. Una dintre fotografiile din colecția de istorie contemporană a muzeului o ilustrează pe Luminița Dobrescu, prima câștigătoare de origine română a marelui premiu, ediția 1969. Ea a reușit să aducă României trofeul „Cerbul de aur” interpretând piesa *Of, inimioară*, apreciată de juriul internațional. Alături de ea, interpreta din Cehoslovacia, Hanja Pazeltova (premiul II) și Conny Vink din Olanda (premiul III).

La cea de-a treia ediție (3 - 8 martie 1970) numărul concurenților și al țărilor participante a crescut (30 de concurenți din 26 de țări), spre deosebire de edițiile precedente. Concurenții români au fost Dorin Anastasiu și Angela Similea. Marea vedetă americană de atunci, Connie Francis⁴, a câștigat aprecierea publicului brașovean rostind în cea mai frumoasă limbă română: „*Simpatia pe care o port țărilor dumneavoastră mă face să mă simt excelent*”⁵. La încheierea ediției, Connie Francis a cedat întregul său onorariu unei instituții sociale brașovene. În acel an, juriul internațional al concursului a hotărât următoarele premii: „Cerbul de aur”: Thérèse Steinmetz (Olanda); „Cerbul de argint”: Lize Marke (Belgia) și Angela Similea (România); „Cerbul de bronz”: Pașa Hristova (Bulgaria).

⁴ **Connie Francis** (n. 12 decembrie 1938): cântăreață, compozitoare, actriță de origine americană de la sfârșitul anilor '50, începutul anilor '60. În anul 1960 a fost desemnată cea mai populară artistă din Europa; a fost invitată de onoare în cadrul Festivalului Internațional *Cerbul de aur* 1971.

⁵ Alexandru Marin, *Festivalul internațional de muzică ușoară „Cerbul de Aur”*, în „Drum nou”, nr. 7825 din martie 1970, Brașov, f. ed. p. 2.

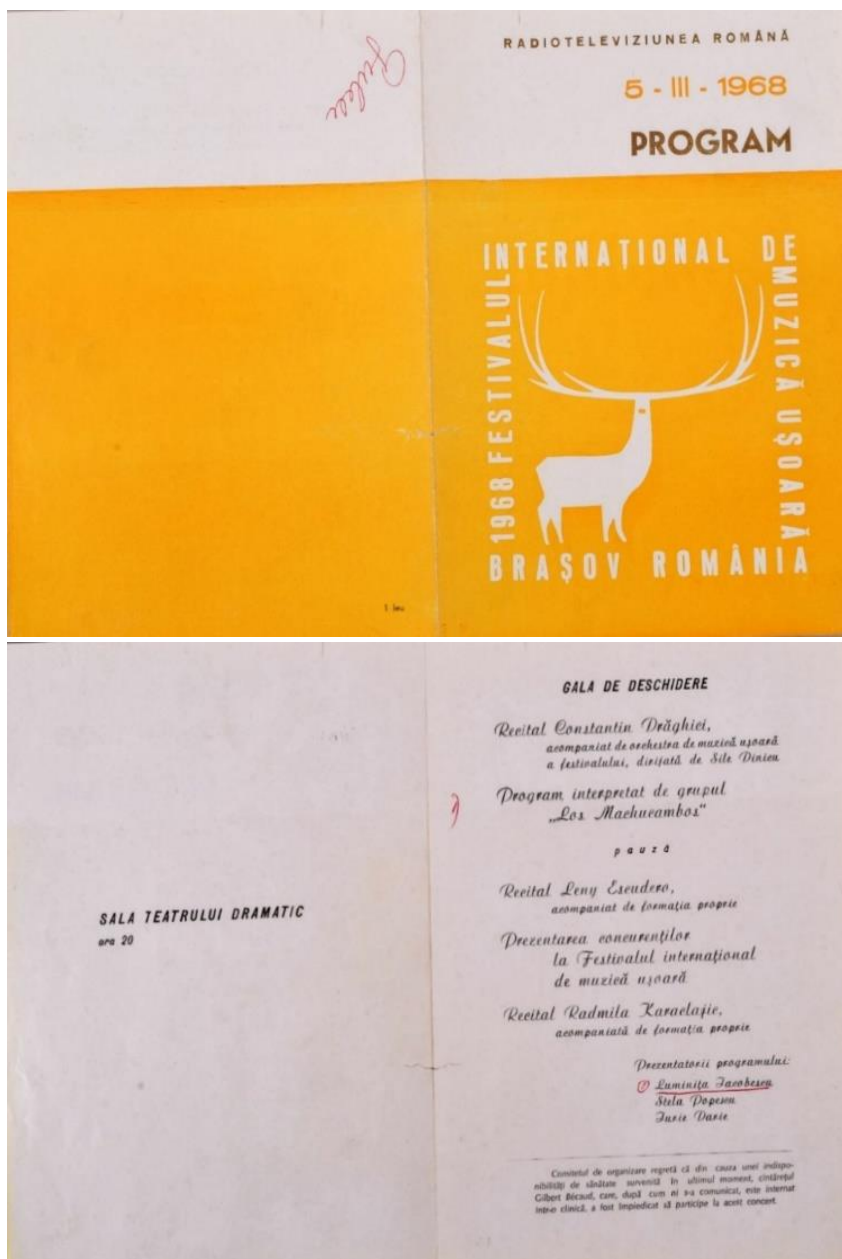
Angela Similea (România) - „Cerbul de argint”

Ultima ediție a „Cerbului de aur” din perioada comunistă s-a desfășurat în perioada 2 - 7 martie 1971 la Brașov, la sala Teatrului Dramatic. Ca și în primele trei ediții, festivalul a constituit un bun prilej de afirmare a muzicii ușoare românești și de consacrare a tinerilor artiști. Putem spune că brașovenii s-au ridicat la înălțimea cerințelor pe care le impunea găzduirea unui asemenea eveniment, care a reprezentat un titlu de mândrie pentru orașul de la poalele Tâmppei. La această competiție interpreta din România, Corina Chiriac, a câștigat „Cerbul de bronz” care a pregătit pentru competiția internațională de la Brașov melodii: „Va veni o clipă” de Paul Urmuzescu și „Inimă, nu fi de piatră” de Edmond Deda.

Ediția din 1971 a festivalului internațional brașovean din 1971 avea să fie ultima din perioada regimului comunist, evenimentul fiind interzis de către autoritățile comuniste. Ideologia politică a condamnat spectacolul muzical și mulți dintre artiști au decis să părăsească țara și să-și continue activitatea artistică în Occident. Ideea de festival internațional, preocuparea oamenilor pentru sosirea vedetelor în țară au concurat în presa locală cu evenimentele politice de la acea vreme: alegerile pentru Marea Adunare Națională și consiliile populare. Conducătorul Nicolae Ceaușescu se temea de amploarea spectacolului și de faptul că românii au căpătat o libertate prea mare, fapt ce a atras după sine interzicerea acestui eveniment.

După 21 de ani, în anul 1992 „Cerbul de aur” s-a reluat. Tradiția a continuat și pentru prima dată în istoria festivalului, cea de-a cincea ediție s-a desfășurat în Piața Sfatului. A fost întrerupt de mai multe ori. Din 2009 până în 2018. Ultima ediție a avut loc în perioada 22 - 25 august 2019.

În concluzie, Festivalul Internațional „Cerbul de aur” a reprezentat cea mai mare manifestare culturală din perioada comunistă, revenind cu același succes și după 21 de ani, la căderea regimului politic. Prin acest spectacol de mare amploare, Brașovul a fost cunoscut ca un veritabil oraș al muzicii.

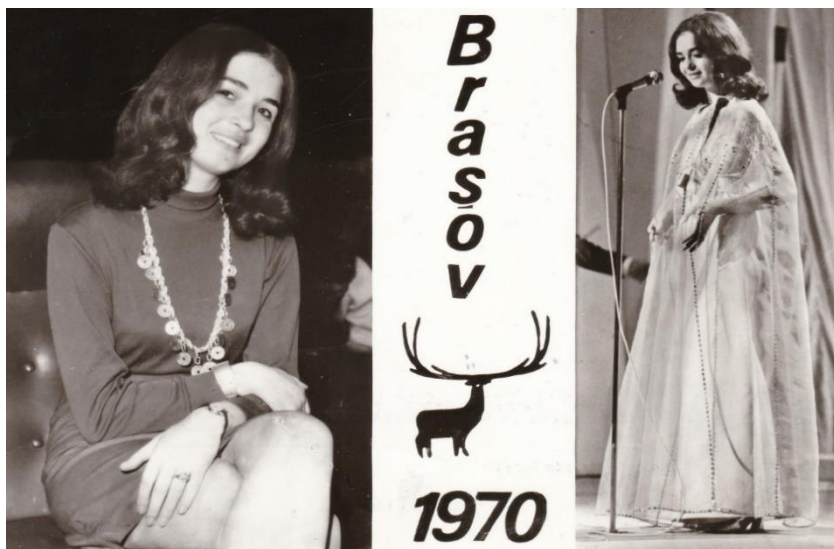

Programul Festivalului Internațional „Cerbul de aur”, Brașov 1968

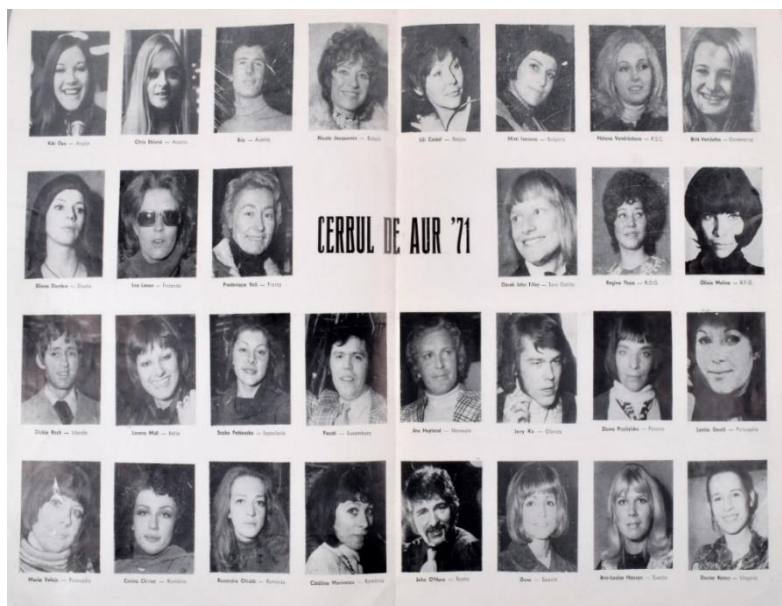
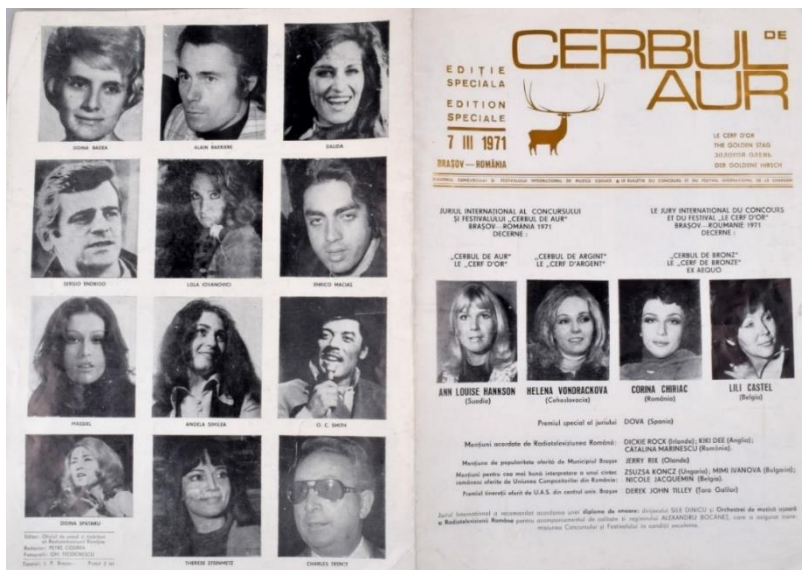

Buletinul Concursului și Festivalului Internațional
„Cerbul de aur” 1969

Carte poștală ilustrată: Angela Similea „Cerbul de aur” 1970

Ediție specială „Cerbul de aur”, 7 martie 1971